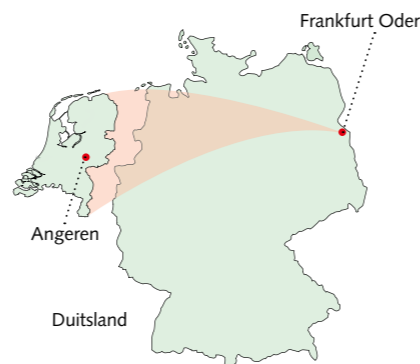

Een fulltime medewerker voor de inseminaties en een voor klauwverzorging. Dat is de praktijk bij emigrant Willem Derksen. Een bedrijf runnen met 1500 melkkoeien vergt een mentale aanpassing van de boer, voor de koe moet er zo min mogelijk veranderen.

Jana en Willem Derksen: 'Wij hebben niet 1500 koeien, maar 1500 keer één koe'

Felblauw. De kleur van het dak op de spiksplinternieuwe ligboxenstal maakt van melkveebedrijf Neu Moyland een in het oog springende verschijning. En als het dak niet opvalt, dan wel de afmeting van de stal, die een hoogte van 16,5, een breedte van 55,5 en een lengte van 340 meter heeft. Samen met Bastiaan Boomers runnen Willem en Jana

het brengt alsof hij het heeft over het kopen van een brood. Wie met Derksen in gesprek gaat en zijn Nederlandse bril niet afzet, duizelt het voor de ogen. De zestigstansbuitenmelker draait dagelijks vijftien uur en melkt op dit moment 1500 koeien met een gemiddelde productie van 10.300 kg melk met 3,9% vet en 3,35% eiwit (bij 72 procent vaarzen). Een resultaat van fingerspitzengefühl. Derksen: 'Ik zeg wel eens: wij hebben geen 1500 koeien, maar 1500 keer één koe. Bijna alle beslissingen worden vanuit de koe bekeken. Neem het paren van een dier, waarvoor we elke twee weken dieren tot dertig dagen in lactatie beoordelen op hun drie minste exterieurkenmerken. En stappentellers gebruiken we niet omdat een medewerker – we hebben er in totaal 40 – het kijken naar koeien niet mag verleren. In de stal werken hier 21 mensen, waarvan er een aantal

een monster van het ruwvoer (mais en gras) om onder meer het drogestofgehalte te bepalen. 'Ik wil zo min mogelijk voerfouten maken, vaak wordt een kuil sneller qua vertering als hij langer zit. Een paar weken voeren met een eiwitoverschot of ruwecelstoftekort zie je al snel terug in de klauwgezondheid of de vruchtbaarheid.' Om de transitieperiode verder te optimaliseren denkt Derksen alweer een stap verder en wil hij een uitloop creëren met zand. 'En dit jaar experimenteerden we met het telen van vijftig hectare gras voor de droogstand. Door een bemesting met chloor verwachten we te besparen op toevoegmiddelen in het voer die de kationen-anionenbalans optimaliseren.'

Voerkosten zorgelijk

De forse omvang van het bedrijf lijkt de arbeidsefficiëntie niet ten goede te ko-

De imposante stal is 340 meter lang en 55 meter breed

Willem Derksen: 'Als ik zelf een klauw uitsnijd, gaat er in de melkstal iets mis'

Boeren door een andere bril

Derksen dit megabedrijf in het uiterste oosten van Duitsland, in Frankfurt Oder. De planning is om te groeien naar 2000 melkkoeien en een jaarproductie van twintig miljoen kg melk.

Maar zover is het nog niet. 'We melken nu nog maar 9,5 miljoen kg melk per jaar en willen op korte termijn naar 13 miljoen. Vorig jaar hebben we 550 vaarzen gekocht en 4,2 miljoen kg melkquotum', vertelt Willem Derksen (38), die

voortdurend bezig is met het signaleren van tocht, met klauwproblemen, kalfkoeien en ga zo maar door. Voor klauwverzorging en inseminatie hebben we een fulltime medewerker.'

Gras telen voor droogstand

Derksen wil aangeven dat de koe centraal staat in zijn bedrijfsvoering. De aanpak verschilt fors met die op een gemiddeld bedrijf. Elke week neemt Derksen

men. Per medewerker zijn er 'maar' vijftig melkkoeien aanwezig. Willem Derksen weersprekt die indruk: 'Het gaat om de arbeidskosten per kg melk. Die bedragen grofweg vijf cent per kg en dat is netjes. In Nederland rekent niet elke boer zijn eigen arbeid en neemt hij het voor lief dat de afschrijvingen op twee

Felblauw dak maakt de stal tot een opvallende verschijning

cent per liter liggen. Op ons bedrijf ligt dat lager dan een euro per kg melk. De voerkosten zijn eerder een punt van zorg. Daarom willen we de eiwitcomponent in het rantsoen zelf gaan verbouwen. Voorheen was het streven iets later te maaien om voldoende ruwe celstof te krijgen, nu is het goedkoper om ruwe celstof aan te vullen met ons eigen stro en het gras wat eiwitrijker te maken door eerder te maaien. Energie komt vooral uit de granen en mais, de huidige maaskuil heeft 415 gram zetmeel per kg droge stof.'

Hoewel Derksen trots is op zijn bedrijfsopzet, is hij niet van mening dat het voor een inkomen noodzakelijk is om twee-

duizend koeien te melken. 'Wie met driehonderd koeien de kost niet kan verdienen, kan het met tweeduizend ook niet. Ik zag het als een droom om een van de mooiste melkveebedrijven van Europa op te bouwen.' Waar de emigrant het meest aan moest wennen? 'Als Nederlander is het vaak moeilijk te accepteren dat anderen het werk doen, dat ze niet hetzelfde werken als jij. Wie gewend is vijftig koeien te melken, moet vooral mentaal sterk in zijn schoenen staan als hij kiest voor een opzet als de onze. Met veertig man personeel is er altijd wel iets wat mis dreigt te gaan. Je bent voortdurend bezig om zich ontwikkelende knelpunten op te lossen. Belangrijk is het

dan om afstand te nemen en overzicht te houden. Op het moment dat je zelf een klauw gaat uitsnijden, gaat er in de melkstal iets mis.'

Twee dagen spierpijn

Willem Derksen stapt de melkruimte binnen waar net een nieuwe groep koeien in de carrousel staat. De ondernemer benadert het melkproces fabrieksmatig. 'Elke negen seconden wordt er hier een melkstel aangesloten. Dat luistert nauw, het bepaalt namelijk de capaciteit van de melkstal. Het is best pittig; ik heb het zelf een keer gedaan en had twee dagen spierpijn.' Gestaag draaien de koeien hun rondje. 'Dat is een stel Laudandochters en daar een van Alves. Die passen met hun hoge achteruiers goed in de carrousel', verzekert Derksen, waarmee hij onderstreept dat zijn fokkerijhart niet stilstaat, ondanks de omvang van het bedrijf.

Tijmen van Zessen

